

Innst. 281 S

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Dokument 8:77 S (2011–2012)

Innstilling fra finanskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Christian Tybring-Gjedde, Kenneth Svendsen og Jørund Rytman om fjerning av formuesskatt på arbeidende kapital

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet ble følgende forslag fremmet 8. mars 2012:

«Stortinget ber regjeringen fjerne formuesskatt for arbeidende kapital fra 1. januar 2013.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse og begrunnelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, Irene Johansen, Gerd Janne Kristoffersen, lederen Torgeir Micaelsen, Torfinn Opheim, Knut Storberget og Dag Ole Teigen, fra Fremskrittspartiet, Jørund Rytman, Ketil Solvik-Olsen, Kenneth Svendsen og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Gunnar Gundersen, Arve Kambe og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Geir-Ketil Hansen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, og fra Venstre, Borghild Tenden, viser til at finansministeren har uttalt seg

om forslaget i brev av 12. april 2012 til finanskomiteen. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at formuesskatten er en skatt på netto ligningsformue utover et bunnfradrag og betales av privatpersoner.

Flertallet viser til at lignende forslag er behandlet tidligere og til den argumentasjon som er anført mot dette i Meld. St. 11 (2010–2011) Evaluering av skattereformen 2006. Det vises i meldingen til representantforslag fra Kristelig Folkeparti, Dokument 8:10 S (2010–2011) som også foreslo å fjerne formuesskatt for såkalt «arbeidende» kapital.

Flertallet viser videre til Stortingets behandling av Innst. 215 S (2011–2012) der flertallet understreket at formuesskatt sammen med inntektsskatt er det avgjørende virkemidlet for å sikre skatt etter evne.

Flertallet vil fremheve at formuesskatten er en viktig finansieringskilde for fellesskapets velferdsoppgaver. Videre har formuesskatten gode fordelingspolitiske effekter. Det er dessuten betydelige avgrensingsproblemer ved å skille ut såkalt arbeidende kapital. Derfor er flertallet en sterk tilhenger av formuesskatten som et grunnleggende prinsipp i skattesystemet for å sikre skatt etter evne, og da med høye bunnfradrag.

Flertallet viser til Skatteutvalget som i NOU 2003:9 frarådte fritak for såkalt arbeidende kapital i formuesskatten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til flertallets merknad hvor det poengteres at det er vanskelig å avgrense

mellom arbeidende kapital og andre former for kapital. Disse medlemmer vil i den forbindelse gjøre flertallet oppmerksom på at det allerede foreligger et ferdig lovforslag utarbeidet av Alliansen for norsk privat eierskap, hvor denne avgrensningen er håndtert. Disse medlemmer er overrasket over at flertallet ikke kjenner til dette utkastet til lovforslag. Disse medlemmer registrerer videre at flertallet lar være å diskutere substansen i forslaget, og istedenfor viser til tidligere vedtatte dokumenter. Dette er etter disse medlemmers syn en lite konstruktiv måte å behandle opposisjonens forslag på.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Kristelig Folkeparti fremmer med dette følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme sak om fjerning av formuesskatt på arbeidende kapital fra 1. januar 2013.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ser på formuesskatt på arbeidende kapital som en diskriminering av norske eiere til fordel for statlig eller utenlandsk eierskap. Dette slår spesielt uheldig ut på de områder og for de bedrifter som ikke har tilgang til disse kapitalkildene og er avhengig av lokal eller familiebasert kapital. Små og mellomstore bedrifter over det ganske land blir dermed rammet av regjeringens politikk.

Disse medlemmer mener at de klare tendensene en ser til en todelt norsk økonomi stiller konkurranseutsatt næringsliv uten stimulans fra oljevirkosomhet overfor store utfordringer. Norge vil så lenge oljeprisen og dermed aktiviteten på sokkelen holder seg høy, forbli et høykostland. Det vil kreves et høyt investeringsnivå av all annen industri og eksportrettet virksomhet for å opprettholde virksomhet i Norge. Formuesskatt på arbeidende kapital svekker egenkapitaloppbyggingen i norske virksomheter og svekker dermed investeringsevnen.

Disse medlemmer merker seg at rød-grønne politikere til stadighet etterlyser mer tålmodige private eiere når norsk industri legges ned. Formuesskatt på arbeidende kapital er et direkte angrep på eieres mulighet til å være tålmodig. De må årlig ta ut utbytte for å dekke en skatt som er løsrevet fra bedriftenes evne til å dekke denne skatten.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre merker seg at regjeringspartiene i Stortinget er samstemte i at formuesskatten skal beholdes og at det argumenteres sterkt for at den har «gode fordelingsmessige egenskaper» og at regjeringspartiene er «sterke tilhengere av formuesskatten som et grunn-

leggende prinsipp i skattesystemet». Dobbeltkommunikasjonen fra enkelte partier er her sterk. Disse medlemmer mener at formuesskatten ikke er et treffsikkert virkemiddel i fordelingspolitikken fordi den rammer sparing generelt, den rammer det lokale eierskap og gründere hardt og den har derfor store skadevirkninger på innovasjonsevne og svekker arbeidsplassene over hele spekteret av private arbeidsplasser. Disse medlemmer merker seg at regjeringspartiene fastholder en argumentasjon som de aller fleste andre land har forlatt, og at man fastholder en skatt som i stor grad er blitt en særnorsk skatt på norske arbeidsplasser eid av nordmenn som er bosatt i Norge.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Dokument 8:77 S (2011–2012) – representantforslag fra Ketil Solvik-Olsen, Christian Tybring-Gjedde, Kenneth Svendsen og Jørund Rytman om fjerning av formuesskatt på arbeidende kapital – vedlegges protokollen.»

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre vil trappe ned formuesskatten og ved gjentatte anledninger har tatt opp behovet for å fjerne skatten på arbeidende kapital. Disse medlemmer fremmer forslag om dette i de ordinære budsjettbehandlingene.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Dokument 8:10 S (2010–2011), der dette medlem fremmet forslag om å fjerne formuesskatten på arbeidende kapital for å stimulere norsk gründervirksomhet og verdiskaping. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti ikke er imot skatt på rikdom, men at partiet i størst mulig grad vil redusere skatt på arbeidsplasser. Dette medlem viser til at formuesskatten på arbeidende kapital er en skatt som rammer investeringer som trygger arbeidsplassene, eksempelvis investeringer i trucker, traktorer og fiskebåter. Dette medlem viser til at forslaget om å fjerne formuesskatten på arbeidende kapital har støtte fra LO, NHO, Bondelaget og Fiskebåtredernes Forbund.

Komiteens medlem fra Venstre støttet helhjertet opp om den skattereformen som regjeringen Bondevik II fikk vedtatt, hvor formuesskatten gradvis skulle fjernes som en motpost til innføring av utbyttebeskatning. Dette var en helhetlig reform som også næringslivet støttet opp om, gitt en slik bytting av skattestørrelser. Det er beklagelig at regjeringen ikke har fulgt opp den delen av reformen, men heller bruker formuesskatten som et symbol «om å ta de rike».

Dette medlem mener at formuesskatten på sikt må fjernes helt, men deler ikke vurderingen om at første skritt på veien skal være en avvikling av formuesskatt på arbeidende kapital. Dette medlem mener at det blir kunstig å skille mellom såkalt arbeidende kapital og annen kapital i formuesbeskatningen, og det er vanskelig å finne en holdbar definisjon av hva som anses som mer arbeidende kapital enn annen kapital. Det var også holdningen til regjeringen Bondevik II, som ikke prioriterte å avvike formuesskatten på arbeidende kapital før en generell avvikling.

En avvikling av formuesskatten bør etter dette medlems syn skje slik den forrige regjeringen la opp til, gjennom generelle reduserte satser og høyere bunnfradrag og lavere verdifastsettelse av aksjer. Dersom det samme provenyet som ved en avvikling av formuesskatten på arbeidende kapital brukes – anslått til ca. 5 mrd. kroner – kan innslagspunktet i formuesskatten settes ned til ca. 1,5 mill. kroner, avhengig av hvilke modeller som velges.

Dette medlem mener dette er en mer målrettet framgangsmåte for å redusere formuesskatten, fordi den skjermer mange bedrifter fra formuesskatt, men også fordi det fritar mange minstepensjonister og andre med relativt sett liten inntekt for formuesskatt.

Dette medlem vil derfor arbeide videre for en gradvis avvikling av hele formuesbeskatningen, slik at en stimulerer til det spredte, private eierskapet i norsk næringsliv, som Norge trenger.

Dette medlem er også interessert i å få utredet en modell som bl.a. høyesterettsadvokat og skattespesialist Håkon Løchen har tatt til orde for, som innebærer at formuesskatten gjøres fradragberettiget i ulignet inntektsskatt for personlige skattytere. På denne måten kan man også unngå nullskatteyttere

gjennom bortfall av formuesskatten, noe mange fra regjeringspartiene bruker i argumentasjonen for å beholde formuesskatten.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremme sak om fjerning av formuesskatt på arbeidende kapital fra 1. januar 2013.

Forslag fra Høyre og Venstre:

Forslag 2

Dokument 8:77 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Christian Tybring-Gjedde, Kenneth Svendsen og Jørund Rytman om fjerning av formuesskatt på arbeidende kapital – vedlegges protokollen.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:77 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Christian Tybring-Gjedde, Kenneth Svendsen og Jørund Rytman om fjerning av formuesskatt på arbeidende kapital – vedtas ikke.

Oslo, i finanskomiteen, den 8. mai 2012

Torgeir Micaelsen

leder

Knut Storberget

ordfører

Vedlegg**Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen, datert 12. april 2012****Dokument 8:77 S (2011-2012) Representantforslag om fjerning av formuesskatt på arbeidende kapital**

Jeg viser til brev 26. mars 2012, vedlagt Dokument 8:77 S (2011-2012) representantforslag fra Ketil Solvik-Olsen, Christian Tybring-Gjedde, Kenneth Svendsen og Jørund Rytman om fjerning av formuesskatt på arbeidende kapital. I dokumentet bes Regjeringen om å ”fjerne formuesskatt på arbeidende kapital fra 1. januar 2013”.

Regjeringen frarådet alle former for fritak for ”arbeidende” kapital i Evalueringsmeldingen (Meld. St. 11 (2010-2011)). Jeg vil også minne om at lignende forslag har blitt behandlet tidligere, herunder Dokument nr. 8:49 (2007-2008) og Dokument 8:10 S (2010-2011). Regjeringen har konsekvent argumentert mot et skille mellom ”arbeidende” og ”ikke-arbeidende” kapital.

Regjeringen vil følgelig ikke gå videre med representantenes forslag om å fritta ”arbeidende” kapital fra formuesskatt.